

VIVACE

*Revue o klasické hudbě v nahrávkách
vydavatelství Supraphon*

JARO / LÉTO 2016

Foto © Martin Kubica

Vážení a milí přátelé,
minulý úvodník jsem věnoval vzpomínce na Ivana Moravce. I dnes je má úvodní vzpomínka spojená s klavírem a je v duchu loučení. V dubnu na Věčnost odešel **Ivan Sokol**, „neviditelný“, leč nezastupitelný, skvělý ladič, který svůj obor povýšil z řemesla na umění. Jeho jméno byste marně hledali na Wikipedii či ve většině koncertních programů, drobným písmem je uvedeno v bookletech některých CD. A přece jím naladěné křídlo bylo součástí a inspirací mnoha mistrovských výkonů, které jsme slyšeli na významných pražských pódii. Na pódiu se pan Sokol objevil jen o přestávce koncertu, aby během chvíle doladil nástroj s pečlivostí sobě vlastní. Sokola žádali snad všichni velcí naši i světoví pianisté před svým koncertem či nahráváním. Věnoval se této práci, dokud mu to zdraví a síly dovolily, ačkoli mu bylo hluboko přes 70 let. Nebylo mu zatěžko přijít v 5 hodin ráno, „aby si to předladil“. Ivan Sokol by si zasloužil alespoň jednou „standing ovation“ v zaplněné Smetanově síni. Naším klavíristům se po něm bude stýskat a neopakovatelné barvy jeho ladění si už budeme moci připomenout jen na nahrávkách. Zato všechna křídla, cembala a cimbály na nebeských kúrech budou teď znít, jako nikdy dosud.

S jarem ovšem přicházejí i mnohé skvělé zprávy. **Pavel Haas Quartet** na podzim převzali za svého Smetanu Gramophone Award, začátkem dubna k tomu přibyla ještě **BBC Music Magazine Award**. Všechny jejich ceny budiž nám především motivem k tomu, abychom se k jejich nahrávkám vraceli a užívali si jejich nespoutanou energii a čistou krásu. S velkým ohlasem se setkává poslední počín **Smetanova tria** – komplet klavírních trií **Bohuslava Martinů**; Sunday Times nahrávku ocenil jako Album týdne, BBC Music Magazine jako Nahrávku měsíce, od francouzského časopisu Diapason nahrávka dostala zlatou ladičku (Diapason d'Or)...

Několik dalších nových nahrávek stojí na tomto místě za zmínku. **Schola Gregoriana Pragensis** společně se sopranistkou a hráčkou na gotickou harfu **Hankou Blažíkovou** představili na nové nahrávce členitý obraz hudebního života Prahy za časů vlády Karla IV. Tomuto osvětlenému vladaři vděčíme za neopakovatelné kouzlo Prahy. CD „Carolus IV – Rex et Imperator“ představuje hudbu, která

zněla v katedrále, v kláštorech, na univerzitě i v ulicích tohoto města. Vynikající varhanice **Kateřina Chroboková** alias **KATT** vystavěla na svém supraphonském debutu fascinující oblouk ze skladeb J. S. Bacha, O. Messiaena, A. Pärta a svých vlastních. Společným jmenovatelem je zde duchovní dimenze hudby a emocionální nasazení, se kterým KATT hraje na varhany a ve dvou vlastních skladbách i zpívá. Z nahrávky číší opravdovost, která nemůže nechat posluchače nezaujatého. Před koncem léta se mohou příznivci díla **Bohuslava Martinů** a milovníci opery těšit na novou nahrávku (první po 30 letech) lyrické „jednoaktovky“ **Ariane** s Essenskou filharmonií, dirigentem Tomášem Netopilem a okouzující Simonou Šaturovou v titulní roli. Nahrávka vznikla na koncertech ve Philharmonie Essen, v současném Netopilově působišti.

Nové objevy nám však skýtá i supraphonský archiv a z něj v těchto měsících vychází dva tituly. **Antonio Pedrotti** byl v 50. a 60. letech nejoblíbenějším zahraničním dirigentem České filharmonie – milovaný orchestrem, kritikou i publikem. 3 CD „Pedrotti in Prague“ dokládá jeho skutečně světové parametry a přináší některé nahrávky vůbec poprvé na CD. Pod označením „Legendary Recordings“ pak na 4 CD poprvé komplexně představujeme nahrávky **Josefa Vlachy** s **Českým komorním orchestrem** (Dvořák, Suk, Čajkovskij, Mozart ad.). Tento podivuhodný orchestr se úzce váže ke jménu Václava Talicha a naplňuje jeho interpretační ideály ještě na konci 70. let minulého století. Je s podivem, že celá polovina těchto nahrávek dosud nikdy nevyšla na CD.

Mnozí hudebníci a soubory jsou právě v těchto dnech a týdnech ve studiu a připravují nahrávky, jež mají spatřit světlo světa na podzim. Tak snad mohou alespoň naznačit, na co se můžete těšit: Jan Zach / Musica Florea, František Jiránek / Collegium Marianum (obojí v řadě Hudba Prahy 18. století), Mozart / Radek Baborák, F. X. Richter / Czech Ensemble Baroque, Martinů / Pražský filharmonický sbor, Janáček / SOČR – Tomáš Netopil... Bude z čeho vybírat.

Přeji vám přívětivý jarní a letní čas – věřím, že ve společnosti skvělé hudby, ať již na koncertech či z nahrávek.

Matouš Vlčinský

„Karlovo výročí je pro nás impulsem k rozšíření našeho hudebního teritoria,“ říká **DAVID EBEN**

Rozhovor s uměleckým vedoucím souboru Schola Gregoriana Pragensis Davidem Ebenem u příležitosti vydání alba CAROLUS IV.

Široká veřejnost zná pilíře života a vlády Karla IV., jakými jsou katedrála sv. Víta, Univerzita Karlova nebo Karlův most. Jaká ale byla hudba v době Karla IV.? Dochovaly se nějaké hudební záznamy z jeho doby?

Nahrávky ze 14. století asi bohužel nenajdeme (smích), ale zápisy hudby v rukopisných pramenech máme naštěstí poměrně dost. Jedním z cílů nového alba bylo zachytit hudební prostředí Karlova života a působení. Karel je obvykle spojován s obrovským stavebním bo-

mem, s proměnami Prahy a vznikem cenných památek výtvarného umění, ale jeho spojení s hudbou není tolik známé. Přesto si tróufám tvrdit, že hudba byla každodenní součástí Karlova života. V první řadě hudba liturgická, spojená s bohoslužbou, protože ta byla součástí jeho státnického programu. Jeho cílem bylo vytvořit z Prahy centrum Svaté říše římské, a to nejen centrum politické a sídlo císaře, ale také centrum spirituální. S tímto záměrem souvisí i jeho velký zájem o získávání ostatků svatých, které pak obvykle věnoval svatovítské katedrále.

Jaká je dramaturgie nové nahrávky?

Když jsem připravoval program nahrávky, vytvořil jsem si jakýsi „itinerář“ témat, která by se měla na CD objevit. Začali jsme logicky Francií a hudbou, kterou mohl Karel slýchat v době svého mládí stráveném na francouzském dvoře. Nemohly samozřejmě chybět chorální zpěvy svátků, které vznikly přímo z Karlovy iniciativy, jako například officium svátku Kopí a Hřebů. Současně jsme se snažili zaměřit se i na další sféry tehdejší hudební kultury, tj. světskou hudbu, milostnou poezii českou i německou, kde se uplatňují i dobové hudební nástroje. Dosti velkou pozornost jsme věnovali hudebnímu prostředí pražské univerzity. Ve své době to byla skutečně celoevropsky významná vzdělávací instituce, což se zřejmě projevilo i v hudební oblasti.

Jsou na nové nahrávce zastoupeny pouze hudební anony-my, nebo zde najdeme i skladby, které mají své jasné autory?

Středověká hudební kultura je v zásadě tradována anonymně. To platí v první řadě o církevním zpěvu, kde jsou tváře autorů skryté „za kápemi mnišských kuten“. V pozdním středověku však víme o tvůrcích trochu více. Jedna takováto středověká detektivka vyvstala i v souvislosti se zpěvy na nové nahrávce, konkrétně s officiem Kopí a Hřebů. V jednom rukopise jsem narazil na unikátní zmínku, že autorem tohoto officia je jakýsi „Magister Pisanus“, který zpěvy vytvořil přímo na přání císaře. Zatím ovšem nevíme, kdo tento „mistr z Pisy“ přesně byl. Mohl to být nějaký italský klerik v Karlově okolí; nelze ani vyloučit, že panovník mohl napsáním officia pověřit někoho během své korunovační cesty do Říma, když se zastavil právě v italské Pise. Každopádně vyšetřování pokračuje, seznam „podezřelých osob“ se dále proěřuje a věřím, že „pachatele“ dopadnu.

Jména autorů jsou častěji dochována v souvislosti s vícehlasou hudbou. Ve Francii to je např. básník a skladatel Guillaume de Machaut, který byl sekretářem Jana Lucemburského. Ten je patrně nejslavnějším hudebním tvůrcem 14. století. Na nahrávce je rovněž připomenut jednou skladbou.

Jaké zpívané jazyky nalezneme na tomto albu?

Snažili jsme se postihnout celou šíři dobové hudební kultury, je zde zastoupena hudba duchovní i světská. Tím se okruh jazyků výraz-

ně rozšiřuje. Najdeme zde vedle církevní latiny i starou francouzštinu, hornoněmecké básnické texty, a také ukázky české milostné poezie, jako Dřevo se listem odievá nebo Otep myrhy.

Na CD „Carolus IV. jsou natočeny i skladby zpívané v církevní slovanštině. Jak jste tyto skladby objevil?

Tato část alba je opět úzce spojena se zakladatelskou činností Karla IV. Jeho přáním bylo, aby byly v Praze zastoupeny všechny liturgické tradice křesťanského západu. Při jedné ze svých cest se dostal do dalmatského města Senj a tam se setkal s benediktiny, kteří zpívali západní liturgii ve slovanském jazyce. Krátce na to založil v Praze klášter „Na Slovanech“, zvaný také emauzský, jehož úkolem bylo pěstovat liturgii i písemnictví v církevní slovanštině. Založení kláštera bylo asi ovlivněno i tím, že se Karel IV. hrdě hlásil ke slovanským kořenům díky rodu své matky, Elišky Přemyslovny.

Z liturgických knih emauzského kláštera se bohužel do dnešní doby žádná nedochovala, ale díky jednomu fragmentu, který byl nedávno nalezen ve slovinské Lublani, máme v ruce alespoň drobnou ukázkou. Zpěv Alleluia zapsaný na fragmentu se podařilo zrekonstruovat, a tak se objevuje na našem albu „vzkříšen k životu“ poprvé po mnoha staletích.

V jakém prostoru vznikla nová nahrávka?

Práce na CD s takovýmto repertoárem klade velmi specifické nároky na nahrávací prostor. Hledali jsme místo, které je akusticky příznivé, kde se zkrátka dobře zpívá, ale kde je také absolutní klid, což je v dnešní době skoro nemožné. Takové místo jsme naštěstí našli na Zbraslavi. Tato volba mě těší i z důvodů symbolických, neboť když se Karel IV. v roce 1333 vracel po dlouhé době do Čech, jeho první kroky vedly právě na Zbraslav ke hrobu jeho matky královny Elišky. Proto jsem měl představu, že toto místo spojí minulost s přítomností.

Je repertoár, který je natočen na této nahrávce, zcela nový pro Váš soubor nebo jste z něj už něco zpívali i v minulosti?

Schola Gregoriana Pragensis se věnuje hudbě českého středověku vcelku soustavně, takže jsme logicky nejednou čerpali z cenných rukopisů doby Karlovy. Mohu vzpomenout například supraphonskou nahrávku repertoáru vánočních obřadů, který se zpíval ve svatovítské

► katedrále ve 2. polovině 14. století (CD In Pragensi Ecclesia). Karlovo výročí tak pro nás bylo impulsem k rozšíření našeho hudebního teritoria, zejména o oblast světské hudby a kombinaci vokální a instrumentální složky.

Hlavním hostem této nahrávky je celosvětově respektovaná sopranistka a hráčka na gotickou harfu Hana Blažíková. Jak vzniklo toto hudební spojení?

S Hanou Blažíkovou jsme se v minulosti už několikrát setkali v dramaturgicky podobném projektu a nabízelo se tuto spolupráci prohloubit v souvislosti s tímto programem. Je jasné, že především světská sféra repertoáru byla spojena s hudebními nástroji. Bylo tedy pro nás velkým štěstím, že Hana Blažíková ve své osobě spojuje nejen výjimečný dar pěvecký, ale i skvělé dovednosti instrumentální.

Bude možné hudbu, která zní na tomto albu, slyšet také živě na vašich koncertech?

Určitá část našich vystoupení by měla proběhnout v souvislosti s výstavou CÍSAŘ KAREL IV. 1316–2016, kterou pořádá Národní galerie, a zároveň zazpíváme na významných festivalech, např. Smetanova Litomyšl nebo Lípa Musica. V Praze se představíme v rámci koncertní sezony Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK.

Má Schola Gregoriana Pragensis v tomto „karlovském roce“ čas i na jiné hudební projekty?

Kromě karlovského programu se v roce 2016 chystáme obnovit také projekt s buddhistickými mnichy z japonského Kjóta. Navazujeme zde na předchozí spolupráci, v jejímž rámci vznikla i nahrávka (CD Blízké hlasy z dále). Jsme moc rádi, že kolegové z Kjóta přijedou znovu do Evropy a že budeme moci tento program společně představit posluchačům v Česku a Německu. I tento projekt je pro nás srdeční záležitostí. Nahrávání v České Lípě i společné turné po Japonsku jsou vskutku nezapomenutelnými zážitky. Také se domnívám, že podobný mezikulturní i mezikonfesní dialog, jaký hudba jedinečným způsobem umožňuje, je v dnešní době docela aktuální.

Jak vy sám vnímáte odkaz Karla IV. pro dnešní svět?

Myslím, že si stále více uvědomuji mezinárodní rozměr Karlova panování, který výrazně ovlivnil poměry v Čechách. Pražská univerzita byla v té době opravdu velmi kosmopolitním prostředím. Karel v Praze soustředil různé liturgické tradice, přivedl sem významné umělce – i básníka Petrarku lákal k přesídlení do Prahy. Národnostní původ nehrál u královského dvora téměř žádnou roli. Mám dojem, že Čechy byly v té době otevřenou zemí a plody tohoto kulturního klimatu sklízíme i dnes. Kéž bychom mohli v tomto Karlově dědictví pokračovat i v současné – stále ještě – otevřené Evropě.

Foto © Dušan Tománek

PAVEL HAAS QUARTET ZÍSKAL BBC MUSIC MAGAZINE AWARD!

Foto © Marco Borggreve

Supraphononline

Letošní rezidenční soubor festivalu Concentus Moraviae Pavel Haas Quartet v dubnu převzal v Anglii další prestižní ocenění. Nyní jede evropské turné, v rámci kterého se poprvé představil i v komorní řadě Berlínské filharmonie. Sezónu završí ve Skotsku.

Za čtrnáct let svého působení na hudební scéně dosáhl **Pavel Haas Quartet** pozice mezinárodní interpretační elity. Vedle řady prestižních cen je držitelem celkem pěti ocenění Gramophone Awards. Za své aktuální album s nahrávkou *Smyčcových kvartetů č. 1 e moll „Z mého života“ a č. 2 d moll Bedřicha Smetany* obdržel 5. dubna 2016 další významné ocenění, tentokrát **BBC Music Magazine Award** (v kategorii komorní hudby).

Jen několik dní po slavnostním londýnském ceremoniálu se Pavel Haas Quartet vydal na další koncertní šňůru po Evropě. Na koncerty v Holandsku a Belgii navážou členové Pavel Haas Quartet debutem v komorní řadě Berlínské filharmonie, ale i návraty do významných německých koncertních sálů jako jsou Laeiszhalle v Hamburku a mnichovský Herkulessaal. Květen bude ve znamení vystoupení v největším městě Baskicka, v Bilbao Philharmonic Society, a také dvou recitálů ve Velké Británii, kde se na úspěšné kvarteto těší hudebními milovníci publikum v hypermoderním koncertním sále Sage Gateshead v Newcastlu a také již poněkoličtí příznivci ve vyhlášené londýnské Wigmore Hall, kde kvarteto tentokrát zahrane skladby Bohuslava Martinů, Antonína Dvořáka a Roberta Schumanna. V červnu se Pavel Haas Quartet představí v Itálii a v Irsku a své evropské putování ještě na začátku července doplní o dva koncerty na festivalu ve skotském East Neuku.

Koncem sezóny Pavel Haas Quartet také po delší odmlce vystoupí před domácím publikem, a to v roli rezidenčního souboru festivalu **Concentus Moraviae**. V rámci této atraktivní přehlídky bude mít čtyři koncerty a rovněž třídní mistrovské kurzy pro smyčcový kvartet. První vystoupení se uskuteční 1. června v Mikulově, další 4. června v Kyjově, třetí koncert bude ve Žďáru nad Sázavou 25. června a své moravské festivalové tažení ukončí o den později v Boskovicih.

„Letošní ročník festivalu Concentus Moraviae, který vzdává hold smyčcovému kvartetu jakožto hudebnímu uskupení i jeho místu v historii vážné hudby, uvede těžko uvěřitelných 22 kvartetních souborů v čele s rezidentem Pavel Haas Quartet. Festival se tak stává jednou z nejvýznamnějších evropských přehlídek českých a světových kvartet posledních desetiletí,“ uvádí ředitel festivalu **David Dittrich** a violoncellista Pavel Haas Quartet **Peter Jarůšek** k tomu dodává: *„Pozvání vnímáme jako výjimečnou příležitost a možnost se komplexněji představit na domácí půdě. V takové míře se Pavel Haas Quartet v rámci České republiky asi hned tak neobjeví.“*

Pavel Haas Quartet nyní hraje v obsazení: **Veronika Jarůšková** (housle), **Marek Zwiebel** (housle), **Radim Sedmidubský** (viola), **Peter Jarůšek** (violoncello). Na příští rok soubor chystá pro vydavatelství Supraphon své již sedmé studiové album.

„Jsem pořád v procesu, inspirují mě zajímavé osobnosti, hudba i nevšední nástroje,“ říká varhanice **KATT**

Přední česká varhanice a cembalistka Kateřina Chroboková, úspěšná doma i v zahraničí, se stále výrazněji prosazuje i jako komponistka. Na svém eponymním albu **KATT** se představuje jako výsostná interpretka hudby J. S. Bacha, A. Pärta, O. Messiaena i svých vlastních skladeb. Deska má originální dramaturgii; jednotlivá díla propojuje duchovní zaměření, zároveň je však multižánrová, uvádí hudbu různých stylů, dob i podob. Včetně vokálního projevu interpretky v jejích vlastních skladbách. Nahrávala se na čtyřmanuálových varhanách v lucemburském Echternachu.

Čím jsou varhany v katedrále opatství Echternach mimořádné?

Hledala jsem vhodný nástroj, na který bych mohla zahrát širší spektrum repertoáru, protože kromě Johanna Sebastiana Bacha jsou na desce i díla Arvo Pärta a Oliviera Messiaena. Toho považuji za zvukového mága, který využívá u varhan obrovské spektrum barev a registrů. Věděla jsem tedy, že nástroj, na němž nahrávka vznikne, musí být velký, zvukově zajímavý, aby všechny skladby vynikly – Messiaen, Pärt i moje vlastní. Já se totiž snažím jako varhaník podobně jako tito skladatelé využít obrovskou paletu různých zvuků, které varhany mají. Proto jsem si vybrala nástroj v Echternachu.

Jak jste jej objevila?

Už jsem ty varhany díky svému kamarádovi znala a před pár lety na ně hrála. Poznala jsem kvalitu nástroje, a proto jsem byla ráda, že můžu svou desku nahrát právě tam.

Často říkáte – a taky to ve své umělecké praxi děláte, že vám jde o propagaci varhan jako takových. Domníváte se, že

se pro to hudba 20. a 21. století, které se hodně věnujete, dobře hodí?

Myslím, že ta propagace se musí dělat spíš v kontextu, než pouze konkrétními skladbami. Proto se snažím zaujmout jednak zvláštní dramaturgií – ať koncertů či skladeb na CD, nebo tím, že skladby prezentuji v jiném kontextu, než bývá obvyklé. Zvláště, když mám s sebou svůj mobilní nástroj. Chci oslovit i posluchače, kteří tento nástroj neznají.

Můžete uvést příklad?

Třeba Bach je samozřejmě geniální skladatel, jeho hudba skvěle propaguje varhany; říkám, že je to duchovní otec varhanní literatury. Ale zároveň si myslím, že účinná propagace vzniká v momentě, když ho uvedu jinak, zvláštně, v jiné souvislosti. Třeba kontrastní dramaturgií skladeb nebo kombinací s jinou uměleckou formou či multimédií. Velice se mi líbily projekty, které jsem měla možnost vidět při svých studiích v Holandsku. Například můj profesor Reitze Smits vytvořil spolu se známým souborem moderního tance „Rosas“ takové představení. Hrál Bachovy skladby a tanečníci k tomu improvizovali.

► **Vzdělávala jste se ve světě, stále vystupujete v různých zemích světa. Nenastává jakási renesance varhan? Soudím tak i podle skladatelů, kteří se jim věnují autorsky.**

Věnuji, ale mohli by ještě víc. Už během svých studií v Holandsku jsem se snažila motivovat některé skladatele, aby pro mě napsali varhanní skladby. Když jsem tam totiž studovala, soustřeďovali se v Holandsku skladatelé z celého světa, byli i na škole, kde jsem studovala. Takže pro mě psali například skladatelé z Mexika, Indonésie nebo Řecka. Ale setkávala jsem se přitom s tím, že někteří skladatelé se varhan bojí. Že k nim má spousta autorů jakýsi respekt. Mnozí mají třeba odvážné skladby pro různé nástroje, ale jakmile přijde na varhany, je jejich tvorba hodně konzervativní. Mnozí mi to právě tím svým respektem vysvětlovali. Jakožto varhanice znám dobře různé možnosti a potenciál svého nástroje. Snažila jsem se to skladatelům ukazovat a vybízela je, „zkuste tohle, zkuste tamto...“ Až jsem skončila u toho, že jsem si muziku začala psát sama.

Když zpíváte, váš hlas se stává integrální součástí nástroje...

Ano, to je i můj cíl. Nevidím samu sebe jako zpěvačku, jako klasickou zpěvačku už vůbec ne. Svůj hlas využívám spíš jako další varhanní rejstřík. Takže používám různé barvy svého hlasu, někdy šeptám, někdy zpívám naplno, téměř křičím...

Co tomu říkalo publikum – hudební odborníci i normální posluchači v sále, když jste poprvé vyšla na veřejnost s vlastním hlasem jako součástí své skladby?

Původně jsem si myslela, že své skladby nebudu prezentovat v rámci klasických festivalů. Takže jsem si s tím nedělala hlavu. Způsob, jakým zpívám, je přece můj autorský záměr. Stejně jsem ale byla dost napjatá, jak na to bude reagovat klasické publikum. Ale ohlas byl nakonec velmi zajímavý a nečekaně vstřícný. Setkala jsem se s velice pozitivními reakcemi. Také jsem byla překvapená a šťastná z nadšené reakce publika na premiéru mé skladby Veni Sancte Spiritus pro varhany, hlas a orchestr na festivalu Smetanova Lito-myšl. Lidé mi také říkali, že barva mého hlasu je velice zajímavá, že se jim líbí, jak s ním ve spojení s varhanami nekonvenčně pracuji.

Některé pasáže vašich skladeb budí dojem, že vznikají z improvizace. Je to tak?

V podstatě ano. Celá moje autorská tvorba vlastně začala improvizací. Jednou jsem přijela do kostela ve Slavkově, kde jsem měla koncert, a stalo se, že jsem právě tam, ve Slavkově, začala improvizovat. Asi to bylo tím, že mě tamní varhany něčím uchvátily, hlavně barvou. Pamatuji se, že ta barva byla zvláštní, skoro to neznělo jako varhany, připomínalo mi to spíš flétnu, něco jako je Panova flétna. A jiné jazykové rejstříky zněly zase jako nějaký keltský nástroj. Přišlo mi to hodně zajímavé a začala jsem spontánně improvizovat. A v tom momentě jsem zjistila, že přesně tohle mě baví. Že najednou začínám vytvářet vlastní hudbu. Ta chvíle byla pro mě zlomová. Takže už první skladba vznikla z improvizace. Pak jsem ji přetvořila, zrekonstruovala do tvaru, který už je jako skladba neměnný. Na desce KATT je uvedena jako Slavkof – a je to moje historicky první skladba.

Improvizujete i na koncertech?

Na koncertech mám vymyšlenou určitou dramaturgii, kterou jsem si promyslela a chci se jí proto držet. Víím, jak bude probíhat, jaký bude mít spád a efekt. Mám to pod kontrolou. A tak to mám ráda.

Co vás inspiruje?

Pořád jsem v procesu, kolem mě je spousta podnětů; inspirací jsou pro mě třeba různé zajímavé osobnosti, zajímavá hudba, kterou slyším, často to jsou taky nástroje. Stává se mi, že sám nástroj, jeho barva je pro mě podnětem k nápadu, inspirací. A díky tomu začnu improvizovat, pak si z toho zapamatuju určité motivy a vznikne další skladba.

Váš CD je eponymní, tj. jmenuje se po vás. Zajímá mě, jak jste na tvar KATT přišla. Střídavě přitom používáte obě jména – Kateřina Chroboková i KATT, ale nikoliv náhodně. Kratší verzi zpravidla užíváte tehdy, když uvádíte vlastní hudbu. Rozumím tomu dobře?

Ano, to byl můj původní záměr, teď se už ale posouvám zas někam

jinam. Začnu u první části otázky: Katt mi říkají přátelé – jako variantu mého jména. Abych s ním začala vystupovat, to vymyslel můj kamarád Thierry Origer, právě ten, který mě vzal do katedrál v Lucemburku, kde byl varhaníkem. V lucemburštině se mé jméno píše s dvěma tečkami nad a, tj. „Kätt“. Ale já tam ty tečky nedávám, protože čeština to nemá v abecedním systému. Jméno se tedy dostalo do oběhu dřív, než jsem začala s vlastní tvorbou.

A pak jste ho využila jako umělecký pseudonym?

Když jsem začala sama tvořit, řekla jsem si, že tím jménem odliším vlastní tvorbu od klasické, kterou interpretuji. Tehdy jsem si myslela, že své skladby nebudu hrát na klasických festivalech. Vždyť jsem se odvažovala k různým experimentům včetně zapojení svého hlasu! Rozhodovala jsem se, že při prezentaci této tvorby tedy budu KATT, a v klasice zůstanu Kateřina Chroboková.

Ale vy přece své skladby uvádíte i na klasických festivalech!

Právě. Začaly mi od nich chodit nabídky. A tak jsem si řekla, že bych to měla propojit, protože když se mi podaří s mou autorskou tvorbou prorazit na klasických i jiných platformách, ať mě lidé poznají jako KATT, avantgardní autorku a interpretku, která dělá nové věci. Vždyť jeden z mých dlouhodobých záměrů je zkombinovat ty dva světy dohromady a získat pro varhany i jiné publikum. Třeba mladé lidi, kteří by nepřišli na tradiční klasický varhanní koncert. Asi by tedy byla škoda, kdyby publikum nevědělo, kdo je Kateřina Chroboková, a kdo KATT. Takže se budu snažit užívat jen jedno jméno.

Váš CD s tímto jménem v titulu a s hudbou od klasiky k alternativě také vyšlo.

Vlastně s tím přišel producent Supraphonu Matouš Vlčinský, který řekl, víš co, ať se ta deska jmenuje KATT. A teď už píšu i promotorům koncertů, aby používali pouze tohle jméno.

Pro vás musí být ideálním pódiem festival Struny podzim, kde jste ostatně už taky vystupovala. Jako by to byl festival pro vás přesně na míru. Má široký záběr, propojuje žánry...

Ano, je to mezižánrová akce, přesně ten typ festivalu, který bych chtěla oslovovat i v zahraničí. Ráda bych se prezentovala na takových pódiích, která jsou otevřená novým, nekonvenčním projektům a průřezu různých vlivů.

Foto © Tomáš Nosil

„Je v tom vše, co člověk od Bohuslava Martinů očekává – jednoduše krásná, vroucí a nostalgií po Čechách vonící hudba,“ říká klavíristka **JITKA ČECHOVÁ**

Otázka pro členku Smetanova tria
Jitku Čechovou u příležitosti
vydání kompletní nahrávky
Martinů klavírních trií

Supraphonline

SU 4197-2

Foto © Richard Sklár

Co zajímavého našlo Smetanovo trio při realizaci nahrávky?

Dílem Martinů se všichni tři zabýváme už dlouhá léta ve všech podobách a rozmanitostech, čili hovořit o objevu se nedá, Martinů svou mluvu nezapře od počátků své tvorby. Ale vždy je nesmírně poučné, objevné a zajímavé zabývat se kompletním odkazem žánru jednoho autora. Sledovat vývoj, nabírání zkušeností a změny ve způsobu vyjadřování skladatele a na druhé straně opětovně nalézat ty nádherně typické rysy jeho hudby, které jsou pevnou součástí hudební řeči Martinů od mládí až po hrob. Určitě vždy znovu překvapí nás interprety i posluchače snaha o britký modernizmus a konstruktivismus raných Pěti

krátkých kusů, které v komplikovanosti a disonantním předivu zní vzhledem k roku vzniku 1925 neskutečně futuristicky. Nicméně návrat do jasné Martinů deklamace o 15 let později v kouzelně proměnlivých pastorálně lyrických Bergeretách je nám mnohem bližší. Martinů geniálně zpracovává lidově inspirované popěvky, rytmitizuje, barví a vrství netradičně varírované nápady. Nám interpretům tím dává velký prostor k mnoha agogicky barevným odstínům na relativně malé ploše. Návrat k triím d moll a C dur, která vznikla bezprostředně po sobě v roce 1950 a 1951, nás vždy inspiruje a nesmírně těší, je v nich vše, co člověk od Bohuslava Martinů očekává – jednoduše martinůvsky krásná, vroucí a nostalgií po Čechách vonící hudba.

POZVÁNKA NA SETKÁNÍ S MARTINOU JANKOVOU

v pondělí **23. 5.** od **14** hodin v nové prodejně
SUPRAPHON musicpoint,
Jungmannovo náměstí 17, Praha 1

Vstup zdarma. Těšíme se na vás!

SU 4134-2

SU 4046-2

SU 4005-2

SU 4183-2

martinajankova.com

classic
praha

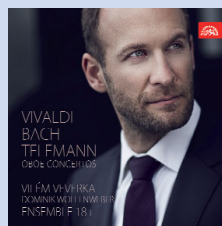
f PRAŽSKÉ JARO
Mezinárodní hudební festival

HARMONIE

f PRAŽSKÉ JARO

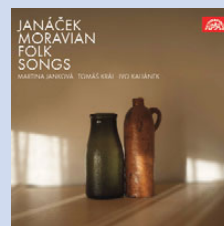
HVĚZDY 71. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍHO HUDEBNÍHO FESTIVALU

Vilém Veverka

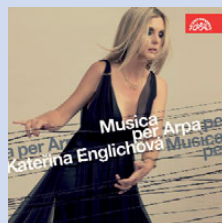
SU 4186-2

Martina Janková

SU 4183-2

Kateřina Englichová

SU 4185-2

Ivan Ženatý

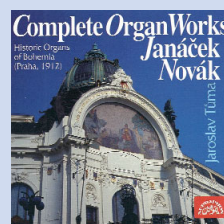
SU 3961-2

Tomáš Netopil

SU 4150-2

Jaroslav Tůma

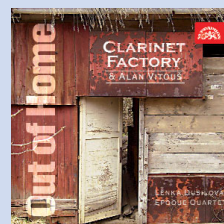
SU 3318-2

Radek Baborák

SU 4017-2

Clarinet Factory

SU 4023-2

Tiburtina Ensemble

SU 4037-2

Guarneri Trio

SU 3786-2

Collegium 1704

SU 4160-2

Blue Effect

SU 5990-2

ANTONIO PEDROTTI

NEITALSKÝ ITAL, NEOKÁZALÝ
VELKÝ DIRIGENT BEZ TAKTOVKY...

Foto archiv

„Antonia Pedrottiho můžeme bez ohledu na jeho pověst a uplatnění jinde počítat pro sebe s konečnou platností k světové dirigentské elitě,“ píše se v kritice na Pedrottiho strhující výkony s Českou filharmonií. Ano – svět si žádal italské dirigenty ochotně předvádějící svůj jižanský temperament. Pro Pedrottiho, který byl zvyklý pracovat s neokázalostí a až „neitalskou“ důkladností, tam nebylo místo. U České filharmonie ano a v 50. – 60. letech se stal jejím nejmilovanějším zahraničním dirigentem. Jako jeden z prvních dirigentů přijel k České filharmonii zpoza „železných opon“ po Kubelíkově emigraci. Orchester ještě nestihl zapomenout na nekompromisní náročnost Václava Talicha – a právě na tu mohl Pedrotti navázat. Dirigoval z paměti a bez taktovky, byl důsledný, věcný a lidský. Pro Supraphon nahrál převážně románský repertoár, především díla svého učitele Respighiho. Část těchto nahrávek zde vychází na CD vůbec poprvé a všechny prošly citlivým remasteringem. Pro mnohé posluchače jistě budou překvapením a dost možná Pedrottimu zajistí dodatečnou vstupenku na dirigentský Parnas.

3CD Antonio Pedrotti in Prague obsahuje:

Ottorino Respighi – Římská trilogie (Římské fontány, Římské slavnosti, Římské písně), Fantastický krámek (La boutique fantasque) – koncertní suita. **Maurice Ravel** – Má matka husa, Pavane za mrtvou infantku (Pavane pour une infante défunte). Dafnis a Chloe – Suita č. 2*. **Claude Debussy** – Faunovo odpoledne*. **Manuel de Falla** – Noční ve španělských zahradách. **Modest Petrovič Musorgskij** – Obrázky z výstavy*. **Johannes Brahms** – Variace na Haydnovo téma op. 56a. **Felix Mendelssohn-Bartholdy** – Symfonie č. 4 A dur Italská op. 90.

* Poprvé na CD

SU 4199-2

JOSEF VLACH

A ČESKÝ KOMORNÍ ORCHESTR –
NAHRÁVKY STRHUJÍCÍ ENERGIE,
LEGENDA VZEŠLÁ Z TALICHOVSKÉ
TRADICE

Josef Vlach (1923–1988) – jméno houslisty a dirigenta, zdaleka ne tak známé, jak by si zasloužilo, jméno, jež nás odkazuje k výsostně talichovské tradici a kvalitě. Ne náhodou. Triadvacetiletý Vlach spoluzakládal Český komorní orchestr pro Talicha, kterému byla pro krivé obvinění z kolaborace s nacisty zakázána práce s ČF i v Národním divadle. Mladý orchestr se stal senzací (Pierre Fournier jej označil za nejlepší komorní těleso na světě), po komunistickém puči roku 1948 se však raději „rozpuštěl“, než by se vzdal Václava Talicha. Jeho maximalistické požadavky na uměleckou kvalitu, poctivost a odevzdanost se staly základem ČKO, který Josef Vlach roku 1957 znovu probudil k životu. Ve světě slavili senzační úspěchy: 1960 Ósaka – záskok za Boston Symphony Orchestra; 1962 Salcburský festival – koncert přenášen 180 stanicemi; turné po USA, Německu, Velké Británii, Švýcarsku, Francii, Belgii... Ze světelné ramp se pak orchestr vracel do domácího přití, třeba do sklepní „zkušebny“, v zemi, kde byl spíše tolerován, než podporován. Vlachovy výsostně muzikantské kvality a talichovské krédo však i v takto nepříznivém klimatu dávaly vzniknout výjimečným plodům. Ve vzpomínání Ivana Moravce byl Josef Vlach „člověk v civilu zcela normální, neefektní a prostý, ale v hudbě a v jeho imaginaci bylo takové bohatství, že si po Talichovi těžko dovedu představit někoho, kdo by měl fantazii širší, bohatší a zajímavější.“

Předkládané nahrávky z let 1960–1982 (většina však vznikla do roku 1966) patří k těm nejvzácnějším drahokamům, které supraphonský archiv skrývá. Snímky prošly pečlivým remasteringem, polovina z nich se zde objevuje vůbec poprvé na CD.

Předkládané nahrávky z let 1960–1982 (většina však vznikla do roku 1966) patří k těm nejvzácnějším drahokamům, které supraphonský archiv skrývá. Snímky prošly pečlivým remasteringem, polovina z nich se zde objevuje vůbec poprvé na CD.

4CD Josef Vlach & Český komorní orchestr / Legendární nahrávky obsahuje:

Antonín Dvořák – Serenáda E dur op. 22, Česká suita D dur op. 39*. **Josef Suk** – Serenáda Es dur op. 6*. **Petr Iljič Čajkovskij** – Serenáda C dur Op. 48, Andante cantabile (z kvartetu D dur op. 11). **W. A. Mozart** – Serenáda G dur K 525 „Malá noční hudba“, Divertimento D dur K 136, Adagio a Fuga c moll K 546*. **Benjamin Britten** – Variace na téma Franka Bridge*. **Henry Purcell** – Král Artuš. Suita pro smyčcový orchestr*. **Claude Debussy** – Dva tance pro harfu a smyčcový orchestr*. **Ottorino Respighi** – Ptáci (Gli Uccelli), suita pro malý orchestr*. **Igor Stravinskij** – Apollon musagète*. **Ilja Hurník** – Koncert pro hoboje, klavír a smyčcový orchestr*. **Jiří Pauer** – Symfonie pro smyčce*.

* Poprvé na CD

Foto archiv

SU 4203-2